

Beknopte voortgangsrapportage

Rode hexagonen van de kaart

Bereikte oplossingsrichtingen 2017

9 april 2018

Beknopte voortgangsrapportage

Rode hexagonen van de kaart

Colofon

Uitgave van: Stuurgroep Taskforce Rode Hexagonen Kappitelduinen

Redactie en secretariaat: Ronald Laners (Wing)

Contact: ronald@wing.nl

Wing
Hollandseweg 7^e
6706 KN Wageningen

Achtergrond

In november 2016 is in opdracht van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, de PAS-Taskforce Rode Hexagonen Kapittelduinen van start gegaan. Doel van deze Taskforce is oplossingen te vinden voor de problematiek van de zogenoemde ‘rode hexagonen’ in Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen. Die rode hexagonen vertegenwoordigen locaties waar AERIUS Monitor in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) een toename van de stikstofdepositie tussen 2014 en 2020 prognosticeert, boven de rerentiewaarden en de KDW van de betrokken habitattypen. Deze rapportage beschrijft de bereikte resultaten in 2017 en de opgave voor 2018.

Het kader

Op 31 januari 2017 zijn de provinciale staten door GS geïnformeerd over de partiële herziening PAS AERIUS M16. Daaruit bleek voor een aantal hexagonen in de Kapittelduinen een toename van de deposities boven de KDW. De provincie Zuid-Holland heeft destijds een tijdelijke voorziening getroffen door het bevroeren van een deel van de ontwikkelingsruimte voor het HIC en het Zuid Holland deel van Segment 2. Betrokken partijen hebben daarbij afgesproken om te zorgen voor een structurele oplossing, nodig om de gewenste economische ontwikkelingen in het HIC (waaronder Maasvlakte 2) veilig te stellen alsmede te kunnen voldoen aan de dubbeldoelstelling van het PAS: natuurbescherming en economische ontwikkeling. De timing en inzet van het project luisterden nauw, want de oplossingsrichtingen dienen zowel als basis voor de volgende herziening van het PAS als het bestemmingsplan Maasvlakte 2.

Gehanteerde werkwijze

Bij de start van het traject is een stuurgroep geformeerd onder voorzitterschap van de provincie Zuid-Holland. In deze stuurgroep hebben verder zitting: het Havenbedrijf Rotterdam (HbR), de gemeente Rotterdam, Deltalinqs en de ministeries van LNV en I&W (tot oktober 2017 genaamd EZ en IenM). De oplossingsrichtingen zoals benoemd in het Wing-advies ‘Rode Hexagonen van de kaart’¹ zijn door deze stuurgroep over drie thema’s verdeeld, namelijk: Juridisch, Data & Modellen en Ecologie. Voor ieder thema is een werkgroep geformeerd met deskundigen, afkomstig van de deelnemende partijen. De werkgroepen staan onder leiding van respectievelijk HbR, I&W en de provincie Zuid-Holland. Aan de hand van de door de werkgroepen aangedragen mogelijke oplossingsrichtingen, heeft de stuurgroep vervolgens een prioritering aangebracht op basis van de volgende twee criteria:

- tijdige aanlevering voor de herziening van de PAS prognoses via Monitor18 en
- voorlopige oplossing t.b.v. herziening van het bestemmingsplan voor Maasvlakte II.

¹ Wing, 18 januari 2017, “Rode hexagonen van de kaart - Voorstellen voor Register 16, met zicht op structurele oplossingen”, adviesrapport in opdracht van de PAS-Taskforce Rode hexagonen Kapittelduinen.

Overzicht van activiteiten

De hierna volgende tabellen geven een overzicht van de prioritering en voortgang van de werkzaamheden in de drie werkgroepen. De legenda staan aan het eind van deze notitie.

Werkgroep Juridisch

Nr	Opgave	Status ⁱ
J.1	Fasering reservering over meerdere PAS tijdvakken	
J.2	Opheffen discrepantie planologische reserveringen en feitelijk te verwachten ontwikkelingen	
J.3	Actualisatie ADC-Toets MV2	
J.4	Kapittelduinen buiten het PAS	
J.5	Kapittelduinen buiten het A-besluit	
J.6	Behoud Bestaande rechten (convenant)	
J.7	PMR Kader (convenant)	
J.8	Nieuwkoopse Plassen (convenant)	

Binnen de werkgroep Juridisch is in 2017 de nadruk gelegd op oplossingsrichting J.1 (verdelen ontwikkelingsruimte over twee PAS-periodes), omdat deze de meest kansrijke is, op korte termijn de enige mogelijke oplossing biedt voor de bestemmingsplanprocedure en potentieel een breder toepassingsbereik heeft. Oplossingsrichting J.2 heeft de nodige aandacht gehad, maar wordt voorlopig geparkeerd, omdat deze eisen stelt met betrekking tot de onderbouwing van een ruimtelijk plan waarvoor de benodigde gegevens ontbreken en de inschatting is dat de oplossingsrichting slechts een gedeeltelijke oplossing biedt voor het probleem. Oplossingsrichtingen J.3 t/m J.5 zijn geparkeerd vanwege het ingrijpend en complex karakter. De onderdelen J.6 t/m J.8 worden in 2018 verder opgepakt door de werkgroep Juridisch. Deze hebben primair betekenis voor het door partijen beoogde PAS-convenant voor het HIC en in mindere mate voor M18.

Werkgroep Data en Modellen

Nr	Opgave	Status
D.1	Voorkomen dubbeltelling zeevaart Verfijnen modellering van de zeevaart, inclusief werkelijke emissies vs. autonome ontwikkeling.	
D.2	Referentie situatie PAS op basis van feitelijke of vergunde emissies?	
D.3	Uniform gebruik van kentallen (landelijke economische groei vs. emissietoename HIC)	
D.4	Effect van lokale bronmaatregelen op de rode hexagonalen, met een nadruk op het verkeer	
D.5	Actualiseren ontwikkelingsruimte van het HIC	
D.6	Borgen van een regionaal reductieprogramma PAS	

De Werkgroep Data & Modellen heeft voor de zeevaart (D.1) een verbetering van de onderliggende modellen doorgevoerd waardoor dubbeltellingen worden voorkomen. Aan een verdere verbetering wordt gewerkt door te onderzoeken of een deel van de emissies in het segment autonoom kan worden ondergebracht. D.5 heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de reductie van de schatting van de emissies vanwege met name de zeevaart het HIC. Dit als gevolg van nieuwe data die afkomstig is van het nieuwe bestemmingsplan MV2. De effecten van alle verbeteringen komen, tezamen met de andere actualisaties van het PAS, tot uitdrukking in M18.

Het regionaal reductieprogramma PAS (D.6) betreft de ambities van het Havenbedrijf en Deltalinqs om met de PAS partners ktot afspraken te komen over een stikstofbank in het PAS waarin depositieruimte als gevolg van extra maatregelen kan worden vastgelegd. Daarmee kan uitvoering worden gegeven aan met de natuur- en milieuorganisaties gemaakte afspraken.

Werkgroep Ecologie

Nr	Opgave	Status
E.1	Evaluatie kartering Sonneveld & Kapittelduinen	
E.2	KDW-grondslag	
E.3	Actualisatie beheerplan (gericht op instandhouding)	
E.4	Uitvoeren van extra beheer (gericht op creëren extra ontwikkelingsruimte)	

Binnen de werkgroep Ecologie zijn diverse gesprekken gevoerd over lokaal beheer (E.4) en de KDW¹-grondslag (E.2). Met het oog op de samenhang met de landelijke PAS systematiek, is de verdere uitwerking van die mogelijke oplossingsrichtingen voorlopig uitgesteld. De aanpassing van de habitatkaart (E.1) is wel uitgevoerd en heeft tot een nauwkeurige beoordeling en lokalisering van de onderliggende habitattypes en Leefgebied-12² geleid. De verkenning van mogelijke verbeteringen in het instandhoudingsbeheer (E.3) is ondergebracht bij de herziening van het Beheerplan Natura 2000. Het verwijderen van stikstof als maatregel is voorlopig geparkeerd omdat effectgerichte ingrepen voor problemen waarvan de oorzaken in de sfeer van modellering en regelgeving liggen niet de eerste voorkeur hebben.

¹ KDW = kritische depositiewaarde

² LG12: het leefgebied van de Nauwe korfslak

Gerealiseerde oplossingen

De Taskforce Rode Hexagonalen Kapittelduinen (TF-RHK) is er in geslaagd om overeenstemming over een aantal oplossingen te bereiken, die bijdragen aan een reductie van de geprognostiseerde stikstofdepositie op de gevoelige habitats. Deze oplossingen krijgen deels al hun doorwerking in Monitor 2018 (M18). Omdat in M18 meer veranderingen plaatsvinden en de eerste resultaten van M18 voor de zomer van 2018 beschikbaar komen, is pas dan met meer zekerheid te zeggen of alle rode hexagonalen daadwerkelijk van de kaart zijn. Om voorbereid te zijn op eventualiteiten wordt ondertussen verder gewerkt aan andere oplossingsrichtingen. Voor de onderbouwing van de ontwikkelruimte in het bestemmingsplan voor het Rotterdamse Haven- en Industriecomplex (RHIC) is oplossingsrichting J.1 gebruikt, inhoudend een bestuurlijke afspraak over de uitgangspunten voor de verdeling van toekomstige ontwikkelingsruimte en een nadere beschouwing van de ecologische mogelijkheden in volgende PAS-perioden.

Bereikte oplossingen voor M18

De reducerende oplossingen die concreet worden doorgevoerd in M18 en als input zijn aangeleverd, zijn:

- Actualisatie van de berekeningen van de ontwikkelbehoefte door het Havenbedrijf Rotterdam.
- Opheffen van dubbeltelling scheepvaartemissies in de modellering.
- Berekening referentiesituatie op basis van daadwerkelijke emissies, in plaats van op basis van de vergunde ruimte.

Aanvullend heeft een aanpassing en actualisatie van de Habitatkaart van Solleveld en Kapittelduinen plaatsgevonden en zijn afspraken gemaakt over uitgangspunten voor de verdeling van ontwikkelingsruimte in de volgende PAS-periode. Beide hebben geen reductie van de deposities tot gevolg, maar dragen wel bij aan een oplossing doordat ze het beoordelingskader verbeteren.

Bereikte oplossing voor het bestemmingsplan RHIC

Om de bestemmingsplannen voor gebieden in het Haven- en Industriecomplex Rotterdam vast te kunnen stellen, was het noodzakelijk om duidelijkheid te bieden over de beschikbaarheid van ontwikkelingsruimte in het PAS gedurende de gehele looptijd van de bestemmingsplannen. Die loopt in elk geval door tot in de volgende PAS-periode. Het PAS zelf biedt geen mogelijkheid om ruimte te reserveren voor de periode ná 2021, wanneer de eerste PAS-periode is afgelopen, terwijl voor een deel van de vergunningverlening ontwikkelingsruimte pas in die volgende PAS-periode nodig is. Die ruimte werd in het verleden ten laste van de lopende periode gebracht. Dit leverde een onnodige belasting op voor de lopende PAS-periode. Om dat op te lossen zijn bestuurlijke afspraken gemaakt ten aanzien van de beschikbaarheid van ontwikkelingsruimte voor het HIC in de volgende PAS-periode. Een en ander is bevestigd in bijgevoegd schrijven van LNV dd. 22 december 2017 met kenmerk DGAN-NB / 17193456 (bijlage 1) en van de provincie Zuid-Holland aan de gemeente Rotterdam met kenmerk PZH-2017-613428268 (Bijlage 2).

Het vervolg

Op 12 december 2017 hebben de leden van de Stuurgroep TF-RHK besloten om de samenwerking en het traject ook in 2018 te continueren. Zij achten dat nodig omwille van de volgende redenen:

- Oplossingsrichting J1, waarbij de ontwikkelbehoefte van het RHIC over twee PAS perioden wordt verdeeld, dient conform de toezegging van de PAS partners, nog in het PAS te worden verwerkt. De TF-RHK neemt de verantwoordelijkheid voor de goede opvolging van dat besluit.
- Oplossingsrichting J1 heeft een breder potentieel voor toekomstige planbesluiten, ook voor andere projecten.
- De bereikte oplossing voor onbenutte vergunde ruimte in de PAS dient nog structureel te worden ingebed in de PAS. Er zijn voor de berekeningen van de emissies van het segment scheepvaart nog een aantal verbeteringen mogelijk. Die zijn niet meer tijdig beschikbaar voor M18 maar worden voorbereid voor M19.
- Binnen berekeningswijzen van de PAS voor M18 worden ook andere aanpassingen (actualisatie van de gebruikte gegevens en verbetering in modellen en methodieken) doorgevoerd zoals een. Daardoor is nu nog niet te voorspellen hoe de doorgevoerde verbeteringen door de TF-RHK doorwerken in het mogelijk optreden van rode hexagonen. Andere oplossingen zijn daarom nog in voorbereiding.
- De TF-RHK hecht er waarde aan mogelijkheden voor een regionaal reductieprogramma in het PAS op te nemen. De bundeling van kennis en informatie(overdacht) blijkt vruchtbaar en heeft meerwaarde bij de afhandeling van mogelijke toekomstige complexe problemen, zoals de mogelijke doorwerking van uitspraken op beroepen in andere procedures.

Tot slot

De Taskforce Rode Hexagonen Kapittelduinen is eind 2016 onder druk van start gegaan. Inmiddels is sprake van een goede samenwerking tussen de deelnemende partijen en wordt er in vertrouwen en op een constructieve wijze aan oplossingen gewerkt. De TF-RHK heeft zich ontwikkeld tot een samenwerkingsverband waar de kennis en kunde vanuit de PAS-partners en de HIC vraagstukken samenkomen en waar verrassende oplossingen worden bereikt met soms landelijke reikwijdte, rekening houdend met de PAS brede belangen.

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Natuur en Biodiversiteit

Ons kenmerk
DGAN-NB / 17193456

In het PAS-programma is opgenomen dat er in ieder geval een twee programma (tijdvak 1 juli 2021 – 1 juli 2027) en een derde programma (tijdvak 1 juli 2027 – 1 juli 2033) volgen. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zal er samen met de provincie Zuid-Holland zorg voor dragen dat het RHIC op bovengenoemde wijze in het PAS voor de twee periode wordt opgenomen.

Peter Munters
Plv. directeur Natuur & Biodiversiteit

Bijlage 2

Brief ministerie van Provincie Zuid-Holland aan gemeente Rotterdam dd. 28 november 2017

Gedeputeerde Staten

Contact:
A.L. Weertman
070 - 441 71 89
al.weertman@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum

Ons kenmerk
PZH-2017-613428268
DOS-2016-0000410

Uw kenmerk
17/0037018; BS17/01003

de heer A. Visser
Wethouder Financiën, Organisatie, Haven, Binnenstad
en Sport van de gemeente Rotterdam
Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Onderwerp
Instemming Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-
Holland met afspraken over ontwikkelingsruimte voor het
RHIC in de volgende PAS-periode

Geachte heer Visser,

Om de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan Maasvlakte 2 mogelijk te maken heeft u ons per brief van 17 november verzocht om eerder in de Taskforce Rode Hexagonen gemaakte afspraken met betrekking tot de beschikbaarheid van ontwikkelingsruimte te bevestigen. Middels deze brief komen wij aan dit verzoek tegemoet.

Wij ondersteunen uw doel dat voor het RHIC in de lopende (2015-2021) en volgende PAS-periode (2021- 2026) voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar komt voor (nieuwe) activiteiten en het vaststellen van bestemmingsplannen voor ontwikkelingsgebieden in de zin van de Crisis- en Herstelwet.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerimte voor
auto's is beperkt.

Concreet zeggen wij daarom – binnen de ons gegeven bevoegdheden – toe dat de aan de volgende actualisatie van het huidige PAS ten grondslag liggende gebiedsanalyses mede betrekking zullen hebben op de volgende PAS-periode (2021 – 2026), voor zover in de eerste PAS-periode nog sprake is van een tekort aan ontwikkelingsruimte voor het RHIC. In samenhang daarmee zullen wij aan de Minister van LNV en het BO-PAS voorstellen het in de huidige PAS-periode resterend tekort aan ontwikkelingsruimte voor het RHIC in de volgende PAS-periode via Segment 1 beschikbaar te stellen, voor zover de gebiedsanalyses bevestigen dat die ruimte beschikbaar zal zijn.

Om een structurele oplossing te vinden zal bovendien op korte termijn een interbestuurlijke werkgroep worden ingesteld die voorstellen moet doen voor de wijze waarop het reserveren van ontwikkelingsruimte ten laste van meerdere PAS-periodes mogelijk gemaakt kan worden. Daarmee wordt beoogd om het PAS geen belemmering meer te laten zijn bij het voorbereiden en vaststellen van bestemmingsplannen van ontwikkelingsgebieden in de zin van de Crisis- en Herstelwet.

Wij vertrouwen erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

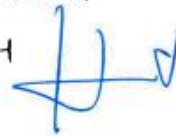
Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

drs. J.H. de Baas

voorzitter,

drs. J. Smit

Toelichting gebruikte symbolen

ⁱ waarbij geldt:

Symbol	Betekenis
	Het resultaat is verwerkt in AERIUS Monitor.
	Werkzaamheden zijn nog in uitvoering.
	Stuurgroep heeft om inhoudelijke of beleidsmatige overwegingen de uitwerking van deze actie geparkeerd. Als de situatie daarom vraagt kan uitwerking alsnog ter hand worden genomen.
	Het havenbedrijf Rotterdam en Deltalinqs nemen samen het voortouw.
	Het resultaat vindt zijn uitwerking in (het Beheerplan) Natura 2000.